

Број: 03/2-50-3-699/09
Сарајево, 14. 12. 2009. године

ИЗВЈЕШТАЈ

о радионици "Сарадња обавјештајно-безбједносног сектора и правосуђа у БиХ"

Радионица "Сарадња обавјештајно-безбједносног сектора и правосуђа у БиХ" одржана је у Бихаћу 16. и 17. јула 2009. године.

Радионица је одржана у организацији Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ и уз помоћ Мисије ОЕБС-а у БиХ.

Радионица је организована у оквиру реализације Плана рада Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија) за 2009. годину. Ова радионица је наставак радионице одржане у Зеници у марту ове године, на којој су утврђени конкретни проблеми у домену сарадње обавјештајно-безбједносног сектора и правосуђа у БиХ.

Циљ радионице био је успостављање боље сарадње између обавјештајно-безбједносног сектора у БиХ и правосуђа у БиХ у области примјене посебених истражних радњи, тајног прикупљања података и процеса безбједносних провјера, као и утврђивање евентуалних слабости и предлагање конкретних мјера у сврху унапређења сарадње.

На радионици су учествовали:

из Комисије:

Мирко Околић, председавајући
Божо Рајић, први замјеник председавајућег
Шемсудин Мехмедовић, други замјеник председавајућег
Зоран Копривица, члан
Садик Бахтић, члан
Драго Љубичић, члан
Хазим Ранчић, члан
Славко Јовичић, члан
Садка Ђонко, секретар
Предраг Николић, стручни савјетник

из Тужилаштва БиХ

Милорад Барашин, главни тужилац
Борис Грубеша, стручни савјетник

из Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ

Иван Ћосић, главни инспектор
Јасминко Жунић, директор Оперативно-техничког директората
Синиша Ђукић, замјеник директора Центра за обуку

Зоран Куљанин, шеф Одјелења за безбједносне провјере

из Предсједништва БиХ

Ђуро Бороња, савјетник за безбједност предсједавајућег

из Министарства безбједности БиХ

Мате Милетић, шеф Сектора за заштиту тајних података
Амила Смајкић, стручни сарадник за дозволе

из Министарства одбране БиХ

Исмаил Бибер, шеф одсјека
Јозо Перић, шеф Одсјека за безбједност и противобавјештајне послове

из Граничне полиције БиХ

Јозо Ђорлука, савјетник директора

из Државне агенције за истраге и заштиту БиХ (СИПА)

Борис Ивановић, начелник Службе за оперативну подршку

из Службе за послове са странцима БиХ

Раде Ковач, начелник Сектора за оперативну подршку и управне послове
Иво Рамљак, начелник Сектора за реадмисију, прихват и смјештај

из Федералног тужилаштва

Здравко Кнежевић, главни федерални тужилац

из Федералног министарства унутрашњих послова

Адмир Катица, савјетник министра

из Федералне управе полиције

Златко Милетић, директор

из Министарства унутрашњих послова Републике Српске – Управа криминалистичке полиције

Мирослав Коштрешевић, инспектор оперативне технике
Миломир Чодо, шеф Одсјека за истраге ратних злочина

из Аустријске амбасаде у БиХ

пуковник Томас Ројс, војни аташе

из Мисије ОЕБС-а у БиХ

Бригадни генерал Улрих Хајдер, директор Одјела за безбједносну сарадњу
Јасна Драгичевић, стручни сарадник за односе с парламентима
Тања Пашић, асистент
Шејла Бекташевић, дипл. правник
Лејла Хаџиахмић, ИРУ пројект официр
Амра Куртовић, преводаца
Варга Золт, преводаца

из Главног штаба НАТО-а у БиХ

Аким Калауци, мајор
Ђемал Ђулић, админист. специјалист

Дарио Шидуљак, правни савјетник

из Канцеларије високог представника у БиХ

Јоханес Виерек, шеф политичко-војне секције

На почетку радионице учесницима се обратио Мирко Околић, предсједавајући Комсије.

Истакао је да је радионица наставак семинара који је одржан у Зеници у марту ове године.

Информисао је присутне о реализацији закључака с тог семинара, истакавши висок степен реализације, који је уједно и јасан показатељ успеха семинара.

Осим осталих реализованих закључака, истакао је онај који се односио на опремање Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ средствима за борбу против илегалног пресретања телекомуникација, провјеру запослених у телеком оператерима који имају могућност приступа средствима за пресретање телекомуникација, формирање парламентарне интересорне групе за хармонизацију закона и рад радне групе Савјета министара БиХ на успостављању јединственог система размјене података између безбједносних институција у БиХ.

У име Мисије ОЕБС-а у БиХ присутнима се обратио генерал Урлик Хајдер, директор Одјела за безбједносну сарадњу. Господин Хајдер оцијенио је успјешним претходни семинар и изразио убјеђење да ће и ова радионица допринијети јачању безбједносне ситуације у БиХ. Нагласио је да Мисија ОЕБС-а препознаје важност сарадње обавјештајно-безбједносног сектора и правосуђа у БиХ и да ће и убудуће подржавати одржавање оваквих радионица.

За вријеме трајања радионице обрађено је неколико тема које су се односиле на питања тајног прикупљања података, примјену посебних истражних радњи и безбједносне провјере, како слиједи:

Тајно прикупљање података

О тајном прикупљању података говорио је Сениша Ђукић из Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ.

Упознао је присутне с начинима и врстама прикупљања тајних података као што су прикупљање путем људских извора (HUMINT), прикупљање помоћу техничких средстава (TECHINT), путем комуникацијских средстава (COMINT), а нарочиту пажњу посветио је прикупљању података из отворених извора (OSINT).

Нагласио је да постоји битна разлика између мјера тајног прикупљања података и посебних истражних радњи. За посебне истражне радње задужени су полицијски органи и циљ је прикупљање доказних материјала, док се обавјештајна агенција бави тајним прикупљањем података. С тим у вези њен рад је превентивног карактера.

Мјере тајног прикупљања података подразумевају и тајно праћење лица, аудио и видео надзор просторија, али и тајни претрес ако за то постоји потреба.

Након презентације услиједила је расправа у којој су учествовали: Славко Јовичић, Драго Љубичић, Милорад Барашин, Златко Милетић, Борис Ивановић, Здравко Кнежевић, Мирко Околић, Божо Рајић, Миломир Чодо и Исмаил Бибер.

Питања везано за ову тему углавном су се односила на уступање информација другим институцијама и поступке у ситуацијама када је потребно хитно дјеловати.

Сениша Ђукић је нагласио да је законом прописано ко може бити корисник информације, односно обавјештајне спознаје до које дође ОБАБиХ. Такође је нагласио да ОБАБиХ информације доставља на захтјев, али и по потреби. Уз сваку информацију коју

доставља, шаље и упитник кориснику у којем се даје могућност оцјењивања квалитета и корисности достављене информације.

Када су у питању случајеви у којима би достављање информације надлежној институцији редовним поступком могло угрозити безбједност, информације се достављају по хитној процедури, када до изражаја долази добра сарадња безбједносних институција у БиХ. Досадашња искуства су потврдила ефикасност таквог начина рада.

Законито пресретање телекомуникација

О законитом пресретању телекомуникација говорили су представници ОБАБиХ, СИПА-е и ентитетских министарстава унутрашњих послова.

Они су у својим излагањима упознали учеснике са радом на законитом пресретању телекомуникација. Јасенко Жунић из ОБАБиХ говорио је о раду интерфејс центра ОБАБиХ, нагласивши да је агенција развила процедуре, а могућности злоупотребе средстава за законито пресретање сведене су на минимум.

Борис Ивановић говорио је о употреби законитог пресретања телекомуникација у СИПА-и те истакао да прикупљени подаци имају велики значај за рјешавање појединих случајева.

Мирослав Кострешевећ из МУП-а Републике Српске говорио је о проблемима сарадње с телеком оператерима који не испуњавају законом прописане обавезе јер законом нису прецизиране санкције. Указао је на потребу да се то питање боље законски ријешити.

Адмир Катица, представник Федералног министарства унутрашњих послова, нагласио је да су покренули иницијативу за обуку кадрова који раде на посебним истражним радњама како би што квалитетније обављали повјерене послове.

Божо Рајић, члан Заједничке комисије за надзор над радом ОБАБиХ, поставио је питање које се односило на провјере запослених у телеком оператерима и могућности злоупотребе система с њихове стране.

Господин Жунић је објаснио да су могућности злоупотребе као и нерегистрованог коришћења система, захваљујући најсавременијим техничким рјешењима, сведене на минимум.

У вези са безбједносним провјерама, Мате Милетић из Министарства безбједности БиХ истакао је да су провјере запослених у телеком оператерима који имају могућност приступа системима за пресретање у току.

Након презентација у расправи су учествовали: Божо Рајић, Златко Милетић, Мирко Околић, Милорад Барашин, Хазим Ранчић и Иван Ћосић.

Истакнуто је да законито пресретања телекомуникација које спроводе надлежне институције и агенције БиХ треба да буде у служби њених грађана, те да опасност по безбједност грађана пријети од оних који неовлашћено и незаконито врше пресретање телекомуникација.

Још једном је наглашено да је једна од слабости безбједносног система у лошој опремљености за детекцију и борбу против незаконитог пресретања телекомуникација, али је наглашено да је Комисија већ дала подршку набавци такве опреме за потребе ОБАБиХ.

Посебне истражне радње

О посебним истражним радњама говорили су представници СИПА-е, Тужилаштва БиХ и ентитетских министарстава унутрашњих послова.

Борис Ивановић, начелник Службе за оперативну подршку СИПА-е, рекао је да су посебне истражне радње значајно средство у прибављању доказних материјала и рјешавању предмета СИПА-е.

Када је у питању СИПА, истакао је да она све истражне радње спроводи у складу с одобрењем Суда БиХ, а уз помоћ Тужилаштва БиХ.

Милорад Барашин, главни тужилац БиХ, истакао је да је данас врло тешко прикупити квалитетан доказни материјал. У том смислу Тужилаштво БиХ од надлежних који подносе захтјеве за одобрење посебних истражних радњи захтијева комплетну и потпуну документацију. Често се дешава да образложења и прибављени докази нису довољни за одобрење примјене посебних истражних радњи.

Златко Милетић, директор Федералне управе полиције, у прилог излагању главног тужиоца, навео је да је примјетно да недостаје знање о томе како да се информације прикупљене посебним истражним радњама преведу у доказни материјал.

Предложио је још једном хитну обуку запослених у свим полицијским агенцијама у БиХ у вези с примјеном посебних истражних радњи.

Златко Милетић и Милорад Барашин такође су говорили о посебним истражитељима, нагласивши да је уз њихову помоћ ухапшен велики број криминалаца. Навели су и примјер успјешне координације и сарадње полицијских агенција које су након шест мјесеци истрага резултирале хапшењем великог броја криминалаца. Нарочито су истакли чињеницу да током истраге ниједна информација није "процурила".

У расправи су учествовали: Иван Ћосић, Мирко Околић, Драго Љубичић, Зоран Копривица, и Мате Милетић, Миломир Чодо, Адмир Катица и Здравко Кнежевић.

Безбједносне провјере

О безбједносним провјерама говорили су: Мате Милетић, шеф Сектора за заштиту тајних података у Министарству безбједности БиХ, Зоран Куљанин, шеф Одјељења за безбједносне провјере ОБАБиХ, Борис Ивановић, начелник Службе за оперативну подршку, и Јозо Ћорлука, савјетник директора Граничне полиције БиХ .

Мате Милетић навео је проблеме с којима се сусреће запослени у Сектору. Према његовој оцјени, највећи проблеми су на кантоналним и ентитетским нивоима. Поједини кантони не достављају тражене информације и самим тим коче процес безбједносних провјера. Нагласио је важност провјера имајући у виду обавезе које проистичу из Споразума закљученог с НАТО-ом и обавезе према ЕУ. Навео је да поједини службеници који рукују повјерљивим документима немају за то адекватну безбједносну провјеру, што је у супротности са Законом о заштити тајних података.

Истакао је да је Сектор за заштиту тајних података одржао низ састанака са представницима МУПРС и МУПФБиХ с циљем рјешавања наведених проблема.

Федерални тужилац нагласио је да проблем није у тужилаштвима него у структурама које немају интерес за спровеђење процеса провјере.

У расправи су учествовали: Златко Милетић, Драго Љубичић и Иван Ћосић.

Истакнуто је да је проблем у томе што има велики број оних који не испуњавају услове за безбједносну провјеру и против који постоји низ кривичних пријава, а налазе се на највишим позицијама у државним институцијама и органима. Они намјерно коче и опструишу рад и тужилаштва и Министарства безбједности БиХ. Изказана је искрена жеља да то питање ускоро буде ријешено.

У вези са жалбама поднесеним на рјешења о одбијању захтјева за безбједносне провјере, Мате Милетић је информисао да је Сектор упутио захтјев министру безбједности за формирање Комисије за жалбе, те да је именовање чланова Комисије у току.

Безбједносне провјере и правосуђе у БиХ

- Како унаприједити сарадњу –

О овој теми говорили су: Амила Смајкић, Милорад Барашин, Здравко Кнежевић, Златко Милетић, Мате Милетић и Миломир Чодо.

Представници Министарства безбједности БиХ изнијели су проблем недостављања података од правосудних органа у процесу безбједносних провјера. То се односи на податке који се воде у казненој евиденцији.

Истакнуто је да су правосудни органи затрпани захтјевима Министарства безбједности БиХ за давање наведених података. Захтјеви за давање ових података, као и статистичких, нису реални јер би свакодневно требало ангажовати више лица који би те податке морали припремати. Органи нису ни кадровски попуњени да би тим захтјевима удовољили.

Када се ради о захтјевима за достављање података из казнене евиденције, наглашено је да треба водити рачуна о људским правима као и о посљедицама које могу настати за одређено лице за које се даје податак. Због тога су врло сложени и деликатни послови. Подаци из ових евиденција могу се давати само у складу са законом, значи мора постојати законски основ за њихово давање. Приликом давања података из казнене евиденције, осим Закона о заштити тајних података, мора се узети у обзир и више других закона којима је ова област регулисана.

Констатовано је да поједине законске одредбе нису усклађене те да треба урадити измјене појединих закона у смислу прецизирања одредаба у погледу давања података из казнене евиденције. Будући да су измјене и допуна Закона о заштити тајних података у току, то ће бити прилика за његову допуну односно измјену у смислу прецизирања одредаба које се односе на давање података из казнене евиденције.

У расправи су учествовали: Славко Јовичић, Хазим Ранчић, Иван Ћосић и Ђуро Бороња.

Након расправе учесници су се сложили да је и ова радионица постигла задате циљеве.

На крају радионице донесени су сљедећи

ЗАКЉУЧЦИ

1. ПОТРЕБНА ЈЕ ВЕЋА САРАДЊА ОБАВЈЕШТАЈНО-БЕЗБЈЕДНОСНОГ СЕКТОРА СА ПРАВОСУЂЕМ У БИХ.
2. ПРЕПОРУЧУЈЕ СЕ ПРЕДСТАВНИЦИМА МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ, СУДА БИХ, ОКРУЖНИХ СУДОВА И КАНТОНАЛНИХ СУДОВА ТУЖИЛАШТАВА У БИХ, СИПА-е, ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ, ФМУП-а И МУП-а РС ОРГАНИЗОВАЊЕ ЗАЈЕДНИЧКОГ САСТАНКА НА КОЈЕМ ЋЕ ИНИЦИРАТИ ОБУКУ ИЗ ОБЛАСТИ ПРИМЈЕНЕ ПОСЕБНИХ ИСТРАЖНИХ РАДЊИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ У АГЕНЦИЈАМА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА У БИХ, КАО И ОБУКУ ПРИПАДНИКА ОБАБИХ У ПРИКУПЉАЊУ ТАЈНИХ ПОДАТАКА.
3. ПРЕДСТАВНИЦИ МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ БИХ И ОБАВЈЕШТАЈНО-БЕЗБЈЕДНОСНЕ АГЕНЦИЈЕ БИХ РАЗМОТРИЋЕ ДОСАДАШЊЕ СПРОВОЂЕЊЕ МЕМОРАНДУМА О САРАДЊИ И САЧИНИТИ ПРЕДЛОГЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ САРАДЊЕ.
4. ПРЕПОРУЧУЈЕ СЕ ИНТЕРРЕСОРНОЈ ПАРЛАМЕНТАРНОЈ РАДНОЈ ГРУПИ ДА УСКЛАДИ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА О ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈАМА, ЗАКОНА О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ, ЗАКОНА О ОБАБИХ И ЗАКОНА КОЈИМА СЕ РЕГУЛИШЕ РАД АГЕНЦИЈА КОЈЕ СПРОВОДЕ ЗАКОН У БИХ У СМISЛУ ПРИМЈЕНЕ ПОСЕБНИХ ИСТРАЖНИХ РАДЊИ И МЈЕРА ТАЈНОГ ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА. ПОРЕД ОСТАЛОГ, РАДНА ГРУПА ЋЕ НАРОЧИТО РАЗМОТРИТИ ФОРМУ И САДРЖАЈ НАРЕДБЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРИВРЕМЕНИХ ИСТРАЖНИХ МЈЕРА, А ПОСЕБНО ПИТАЊЕ УСМЕНИХ

СУДСКИХ НАРЕДАБА И ПИТАЊЕ ПРАВА ЛИЦА ПРОТИВ КОЈИХ ЈЕ РАДЊА БИЛА ПРЕДУЗЕТА.

5. МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ БИХ УРАДИЋЕ АНАЛИЗУ ДОСАДАШЊЕГ СПРОВОЂЕЊА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ТАЈНИХ ПОДАТАКА НА СВИМ НИВОИМА ВЛАСТИ У БИХ И САЧИНИТИ ИЗВЈЕШТАЈ СА ПРЕПОРУКАМА ЗА ОТКЛАЊАНЕ НЕДОСТАКА ЗАЈЕДНИЧКОЈ КОМИСИЈИ ЗА НАДЗОР НАД РАДОМ ОБАБИХ.
6. КАНЦЕЛАРИЈА СЕКРЕТАРА ЗАЈЕДНИЧКЕ КОМИСИЈЕ ЋЕ ПЛАНОМ РАДА СЉЕДЕЋЕ РАДИОНИЦЕ ОБУХВАТИТИ ТЕМУ „САРАДЊА СЛУЖБЕ ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА СА ОБАБИХ И ДРУГИМ АГЕНЦИЈАМА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА У БИХ“.

Предсједавајући Комисије Мирко Околић захвалио се свим учесницима радионице на доприносу у њеном раду.

Такође се захвалио ОЕБС-у на обезбјеђивању финансијских средстава за њено одржавање.

За праћење спровођења ових закључака задужена је Канцеларије секретара Заједничке комисије за надзор над радом ОБАБИХ.

**Предсједавајући Комисије
мр Мирко Околић**

Достављено:

-наслову

-а/а